

UNIWERSYTET GDAŃSKI

WYDZIAŁ CHEMII
Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

Przewodniczący Zespołu: dr hab. inż. Marek Kwiatkowski, prof. ndzw. UG

80-952 Gdańsk, ul. Wita Stwosza 63, tel. (+48 58) 523 5197, e-mail: kwiatm@chem.ug.edu.pl, www.chem.ug.edu.pl

11 października 2013 r.

Prof. dr hab. Piotr Stepnowski
Dziekan Wydziału Chemii UG
Przewodniczący Rady Wydziału Chemii UG
w/m

Sprawozdanie z oceny własnej za rok akademicki 2012/13 dla Rady Wydziału Chemii UG

1. Informacje wstępne

- 1.1. Badanie jakości kształcenia na Wydziale Chemii zostało przeprowadzone zgodnie z § 2 ust. 3.1. Uchwały nr 76/09 Senatu UG z dn. 26 listopada 2009 r. (z późn. zm.), § 2 ust. 7 i 8 Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dn. 31 maja 2010 r., § 2 ust. 2 Zarządzenia nr 79/R/10 Rektora UG z dn. 29 października 2010 r. oraz Zarządzeniem Dziekana nr 7/2012 z dnia 17 września 2012 r. w sprawie procedury i terminów oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich w ramach Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kadencję 2012 – 2016.
- 1.2. Do przygotowania niniejszego sprawozdania wykorzystano:
 - Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów
 - Wyniki przeprowadzonych hospitacji
 - Wnioski i uwagi zgłoszone na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w dniu 9 października 2013 r., poświęconym analizie badania jakości kształcenia w roku akademickim 2012/13.
- 1.3. Dane liczbowe określające zakres przeprowadzonych badań:

		Liczba studentów
Łączna liczba studentów na Wydziale		899
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku CHEMIA		414
- w tym studiów stacjonarnych II stopnia kierunku CHEMIA		168
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA		200
- w tym studiów stacjonarnych II stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA		88
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku AGROCHEMIA		29
Łączna liczba ankiet wypełnionych przez studentów na Wydziale		1084
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku CHEMIA		557
- w tym studiów stacjonarnych II stopnia kierunku CHEMIA		165
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA		134
- w tym studiów stacjonarnych II stopnia kierunku OCHRONA ŚRODOWISKA		77
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku AGROCHEMIA		23

- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku BIOLOGIA	46
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku BIOTECHNOLOGIA	22
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku GEOLOGIA	28
- w tym studiów stacjonarnych I stopnia kierunku BIOINFORMATYKA	23
Liczba pracowników	
Łączna liczba nauczycieli akademickich na Wydziale	98
- asystentów, adiunktów, starszych wykładowców	58
- profesorów ndzw., zw. i tytuł.,	40
Liczba ocenianych nauczycieli akademickich na Wydziale	69
- w tym doktorantów	7
- asystentów, adiunktów, starszych wykładowców	42
- profesorów ndzw., zw. i tytuł., adiunktów ze stopniem doktora habilitowanego	20
Liczba hospitowanych nauczycieli akademickich na Wydziale	50
- w tym doktorantów	13
- asystentów, adiunktów, starszych wykładowców	24
- profesorów ndzw., zw. i tytuł.	13
Oceniane zajęcia	
Łączna liczba ocenianych zajęć	81
- w tym wykładów	21
- ćwiczeń audytoryjnych	17
- ćwiczeń laboratoryjnych	43
Łączna liczba hospitowanych zajęć	78
- w tym wykładów	23
- ćwiczeń audytoryjnych	16
- ćwiczeń laboratoryjnych	39

2. Badania ankietowe studentów

2.1. Prezentacja wyników

Badaniem ankietowym objęto osoby studiujące na Wydziale Chemii na kierunkach CHEMIA i OCHRONA ŚRODOWISKA (studia stacjonarne I i II stopnia) oraz na kierunku AGROCHEMIA (studia stacjonarne I stopnia). Uzyskano łącznie 956 ankiet od 899 studentów Wydziału Chemii. Ponadto, w badaniu wzięło również udział łącznie 119 studentów kierunków prowadzonych przez inne wydziały, dla których zajęcia były prowadzone przez pracowników Wydziału Chemii. Oceniono również jedno zajęcia prowadzone dla studentów Wydziału Chemii przez pracownika innego wydziału UG. Badanie przeprowadzono przy pomocy obowiązującej ankiety zawierającej 11 pytań zamkniętych dotyczących różnych aspektów kształcenia. Wzorem lat ubiegłych, ze względu na zapewnienie wysokiego stopnia zwrotu ankiet i uzyskania statystycznie znaczących danych, ankiety przeprowadzono w formie "papierowej", tzn. studenci zostali poproszeni o wypełnienie wydrukowanych i anonimowych ankiet w trakcie ocenianych zajęć. Studenci mieli możliwość również opisowej odpowiedzi na pytanie otwarte: *Jakie są najbardziej pozytywne strony ocenianych zajęć i osoby prowadzącej? Czy widzi Pani/Pan potrzebę zmiany lub doskonalenia sposobu prowadzenia zajęć?*

Wyniki części zamkniętej ankiety przedstawiono poniżej (w tabeli podano średnie wartości procentowe odpowiedzi na poszczególne pytania) oraz na Rys. 1. Analiza odpowiedzi na pytanie otwarte nie pozwoliła na wyodrębnienie zagadnień poruszanych wspólnie przez wielu respondentów, które mogłyby być podstawą do zalecenia działań naprawczych.

	TAK	Raczej TAK	Raczej NIE	NIE	Trudno powiedzieć
I. Problematyka zajęć					
1. Treść zajęć była jasna i zrozumiała	58	35	3	1	3
	93		4		
2. Poruszane zagadnienia znacząco poszerzyły moją wiedzę i umiejętności	44	43	6	2	4
	87		8		
II. Sposób prowadzenia zajęć					
1. Czas zajęć był dobrze wykorzystany	64	31	3	0	2
	94		4		
2. Prowadzenie zajęć umożliwiło łączenie własnej wiedzy i doświadczeń z nową wiedzą i umiejętnościami	53	36	6	2	4
	88		7		
III. Wymagania i ocenianie					
1. Warunki uzyskania zaliczenia zostały jasno określone na jednych z pierwszych zajęć	81	15	2	1	1
	96		3		
2. Zakres i forma stawianych wymagań były związane z realizowaną treścią i założonymi celami zajęć	74	21	2	0	2
	96		2		
IV. Postawa prowadzącego					
1. Prowadzący zachęcał do stawiania pytań bądź do dzielenia się wątpliwościami	64	27	5	2	2
	91		7		
2. Prowadzący odnosił się do studentów z szacunkiem i życzliwością	86	11	1	0	1
	98		1		
V. Organizacja zajęć					
1. Zajęcia prowadzone były sumiennie	78	20	2	0	1
	97		2		
2. Słuchacze mogli bez większych przeszkód konsultować się z prowadzącym w czasie jego dyżurów bądź w innych ustalonych terminach czy formach kontaktu	71	19	2	0	7
	90		3		
VI. Zajęcia postrzegane jako całość					
1. Zajęcia uważam za ważną dla mnie część moich studiów	49	34	8	4	6
	83		12		

2.2. Analiza wyników

Z przedstawionych danych można wyciągnąć następujące wnioski o potencjalnym znaczeniu dla jakości kształcenia na Wydziale:

1. Zajęcia i wykładowcy uzyskali wysokie oceny studentów, w większości przekraczające 80% sumy odpowiedzi TAK oraz RACZEJ TAK.

2. Rozpiętość ocen w obrębie pytania nie była duża, co wskazuje na dużą zgodność opinii studentów. Brak było skrajnie niskich, dyskredytujących ocen.
3. Studenci ocenili zajęcia i wykładowców najwyżej w zakresie:
 - a. jednoznacznego określenia warunków zaliczenia (96% sumy odpowiedzi TAK oraz RACZEJ TAK)
 - b. zakresu i formy stawianych wymagań związanych z realizowaną treścią i założonymi celami zajęć (96% sumy odpowiedzi TAK oraz RACZEJ TAK))
 - c. odnoszenia się prowadzącego do studentów (98% sumy odpowiedzi TAK oraz RACZEJ TAK)
 - d. sumienności prowadzenia zajęć (97% sumy odpowiedzi TAK oraz RACZEJ TAK)
4. Studenci ocenili zajęcia i wykładowców najniżej w zakresie:
 - a. przydatności poruszanych zagadnień do znaczącego rozszerzenia wiedzy i umiejętności (8% sumy odpowiedzi NIE oraz RACZEJ NIE)
 - b. łączenia nowej wiedzy i umiejętności z własnymi wcześniejszymi wiedzą i doświadczeniem (7% sumy odpowiedzi NIE oraz RACZEJ NIE)
 - c. zachęcania do stawiania pytań bądź do dzielenia się wątpliwościami (7% sumy odpowiedzi NIE oraz RACZEJ NIE)
 - d. uznania zajęć jako ważnej części studiów (12% sumy odpowiedzi NIE oraz RACZEJ NIE)
5. Ćwiczenia były oceniane wyraźnie lepiej niż wykłady (rys. 2 oraz rys. 3).
6. W porównaniu z rokiem akademickim 2011/12 (Rys.4) nastąpił niewielki, choć jednoznaczny wzrost oceny prawie we wszystkich kategoriach poruszanych w ankiecie, tzn. suma odpowiedzi TAK i RACZEJ TAK na każde z pytań ankiety była wyższa niż w roku 2011/12 (Rys. 5).
7. Wyniki ankiety umożliwiły wyłonienie podgrup:
 - a. 9 nauczycieli akademickich, którzy zostali bardzo pozytywnie ocenieni przez studentów, uzyskując 100% sumy odpowiedzi TAK i RACZEJ TAK.
 - b. 4 nauczycieli akademickich, którzy zostali najslabiej ocenieni przez studentów uzyskując nie mniej niż 20% sumy odpowiedzi NIE i RACZEJ NIE.
 - c. 1 nauczyciela akademickiego, który uzyskał szczególnie niską ocenę 31% sumy odpowiedzi NIE i RACZEJ NIE.
8. Wśród odpowiedzi na pytanie otwarte nie było skrajnie nieprzychylnych, dyskredytujących komentarzy. Zdecydowanie przeważały (więcej niż w 80%) opinie przychylne, podkreślające pozytywne zachowania prowadzących zajęcia.
9. Analiza ankiet umożliwiła wyłonienie podgrup:
 - a. 8 pracowników Wydziału Chemii, których zajęcia nie były ani razu oceniane przez studentów w latach 2011/12 i 2012/13
 - b. 27 pracowników, których zajęcia były oceniane w roku 2011/12, ale nie były oceniane w roku 2012/13.

2.3. Wnioski.

1. Ogólnie, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na Wydziale Chemii są oceniani bardzo wysoko. W porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim znów nastąpił niewielki wzrost oceny, jednak zmiany te są już bardzo nieznaczne i odbywają się w przedziale 95% - 100%.
2. Aż dziewięciu nauczycieli akademickich zostało ocenionych bardzo pozytywnie, uzyskując łącznie 100% odpowiedzi TAK i RACZEJ TAK, co stanowi poprawę względem ubiegłego roku akademickiego.
3. Bardzo wysoko zostały również ocenione zajęcia prowadzone przez doktorantów (siedem osób).
4. Należy przeprowadzić rozmowę ostrzegawczą z nauczycielem akademickim, który uzyskał najniższy wynik w ocenie, 31% odpowiedzi NIE i RACZEJ NIE. Należy też zwrócić uwagę na przyczyny uzyskania przez podgrupę trzech nauczycieli akademickich wyniku 20-24% odpowiedzi NIE i RACZEJ NIE, nie jest to niepokojący wynik, tym niemniej może uda się podjąć działania, które spowodują poprawę tego wyniku.
5. Wynik oceny pracownika innego wydziału prowadzącego zajęcia dla studentów Wydziału Chemii należy przekazać władzom tego wydziału.
6. Najwyżej i najniżej są oceniane te same aspekty pracy nauczycieli akademickich co w latach ubiegłych.
7. Badania prowadzone przy pomocy ankiet papierowych przynoszą wysoki zwrot odpowiedzi i dostarczają znaczących statystycznie wyników. W opinii Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, należy ten sposób ankietowania utrzymać na Wydziale, jednocześnie wykorzystując wyniki badań prowadzonych przez Dział Kształcenia UG w formie ankiety elektronicznej (tzw. badania na wejściu i na wyjściu).
8. Analiza ankiet wskazuje, że w ciągu ubiegłych dwóch lat ocenie nie poddano łącznie 8 pracowników, głównie z przyczyn losowych (np. zwolnienie lekarskie, pobyty w innych ośrodkach akademickich, urlopy, itp.). Ze względu na obowiązek oceny studenckiej przynajmniej raz na dwa lata, osoby te powinny być poddane ocenie w pierwszej kolejności w roku akademickim 2013/14. Imienna lista tych pracowników zostanie przekazana władzom Wydziału oraz zespołowi ankietującemu. Została również sporządzona lista 28 pracowników, którzy powinni być koniecznie ocenieni w roku 2013/14, aby dotrzymać wymogu ankietowania co 2 lata, która zostanie przekazana zespołowi ankietującemu.
9. Tylko jeden pracownik z innego wydziału prowadzącego zajęcia na Wydziale Chemii został oceniony przez studentów. W przyszłym roku należy poddać ocenie większą liczbę zajęć prowadzonych przez takich pracowników. Należy również w większym zakresie objąć oceną doktorantów.

3. Hospitacje nauczycieli akademickich

Przeprowadzono łącznie 78 hospitacji zajęć, oceniając 50 nauczycieli akademickich (p. pkt. 1.3). Hospitacji dokonano zgodnie z § 2 ust. 2 Zarządzenia Dziekana nr 7/2012 z dnia 17 września 2012 r., wykorzystując arkusz hospitacji stanowiący załącznik do tego zarządzenia. Zajęcia były hospitowane przez bezpośrednich przełożonych nauczycieli akademickich (kierowników katedr, zakładów).

3.1. Analiza wyników

1. Nauczyciele akademicy zostali ocenieni pozytywnie przez swoich przełożonych, oceny wszystkich punktów arkusza mieściły się w zasadzie w przedziale TAK (++) i RACZEJ TAK (+), ze znaczną przewagą odpowiedzi TAK.

2. Hospitacje nie wykazały istotnych problemów, które by wymagały zdecydowanych działań naprawczych.
3. Nastąpił znaczący wzrost liczby hospitacji w porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim, z 45 do 78.
4. Zajęcia prowadzone przez 30 pracowników Wydziału Chemii nie były hospitowane w ciągu ostatnich dwóch lat (ani w 2011/12, ani w 2012/13). W grupie tej znajduje się 14 kierowników katedr, samodzielnych zakładów i pracowni.
5. W grupie hospitowanych osób znalazło się również 13 doktorantów.

3.2. Wnioski

1. Łączna liczba hospitacji wydaje się zadawalająca na istniejącym poziomie.
2. Od roku 2013/14 należy objąć hospitacjami również zajęcia prowadzone przez profesorów – kierowników jednostek organizacyjnych. Hospitacji takich powinni dokonywać Dziekan lub Prodziekan Wydziału. W roku 2012/13 odbyły się dwie takie hospitacje, jednak ich zakres należy zwiększyć.
3. W roku 2013/14 w pierwszej kolejności należy objąć hospitacjami zajęcia prowadzone przez tych pracowników, którzy nie byli hospitowani w dwóch ubiegłych latach akademickich. Imienna lista takich pracowników zostanie przekazana Dziekanowi.
4. Należy zwrócić większą uwagę na hospitowanie zajęć prowadzonych przez doktorantów.

4. Analiza SWOT uzyskanych danych

4.1. Silne strony kształcenia na Wydziale Chemii:

- a. ogólnie pozytywny stosunek studentów do studiowania na Wydziale
- b. brak skrajnie negatywnych zjawisk wymagających natychmiastowego działania
- c. właściwe postawy wykładowców przede wszystkim w aspekcie organizacji procesu kształcenia (sumienność, relacje student-wykładowca, dbałość o określenie wymagań egzaminacyjnych)
- d. niewielka liczba wykładowców, których podejście do realizacji zadań dydaktycznych wymaga ewentualnej korekty
- e. pozytywne postrzeganie przez studentów ćwiczeń, których znaczny udział w programie studiów stanowi o specyfice prowadzonych przez Wydział kierunków
- f. pozytywny trend zmian w ocenie jakości kształcenia na Wydziale
- g. wzrost liczby hospitacji w porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim

4.2. Słabe strony kształcenia na Wydziale Chemii

- a. wciąż nie do końca satysfakcjonująca ocena zawartości merytorycznej programu studiów, zwłaszcza w zakresie przydatności poruszanych zagadnień do znaczącego rozszerzania wiedzy i umiejętności oraz eksploatawania związków pomiędzy dotychczasowym doświadczeniem studenta a nową wiedzą i umiejętnościami
- b. wciąż gorsze postrzeganie przez studentów wykładów niż ćwiczeń
- c. istnienie niewielkiej grupy wykładowców, których działanie jest oceniane niżej niż pozostałych
- d. konieczność poprawy struktury hospitacji zajęć.

4.3. Szanse dla doskonalenia procesu kształcenia

- a. ogólnie przychylne nastawienie studentów do kadry
- b. zidentyfikowanie bieżących problemów wymagających szczególnej uwagi: ciągłej konieczności poprawy merytorycznej zawartości programów i zmobilizowania wykładowców do lepszych, ciekawszych wykładów
- c. wzrost świadomości znaczenia hospitowania zajęć wśród kierowników jednostek oraz władz wydziału.

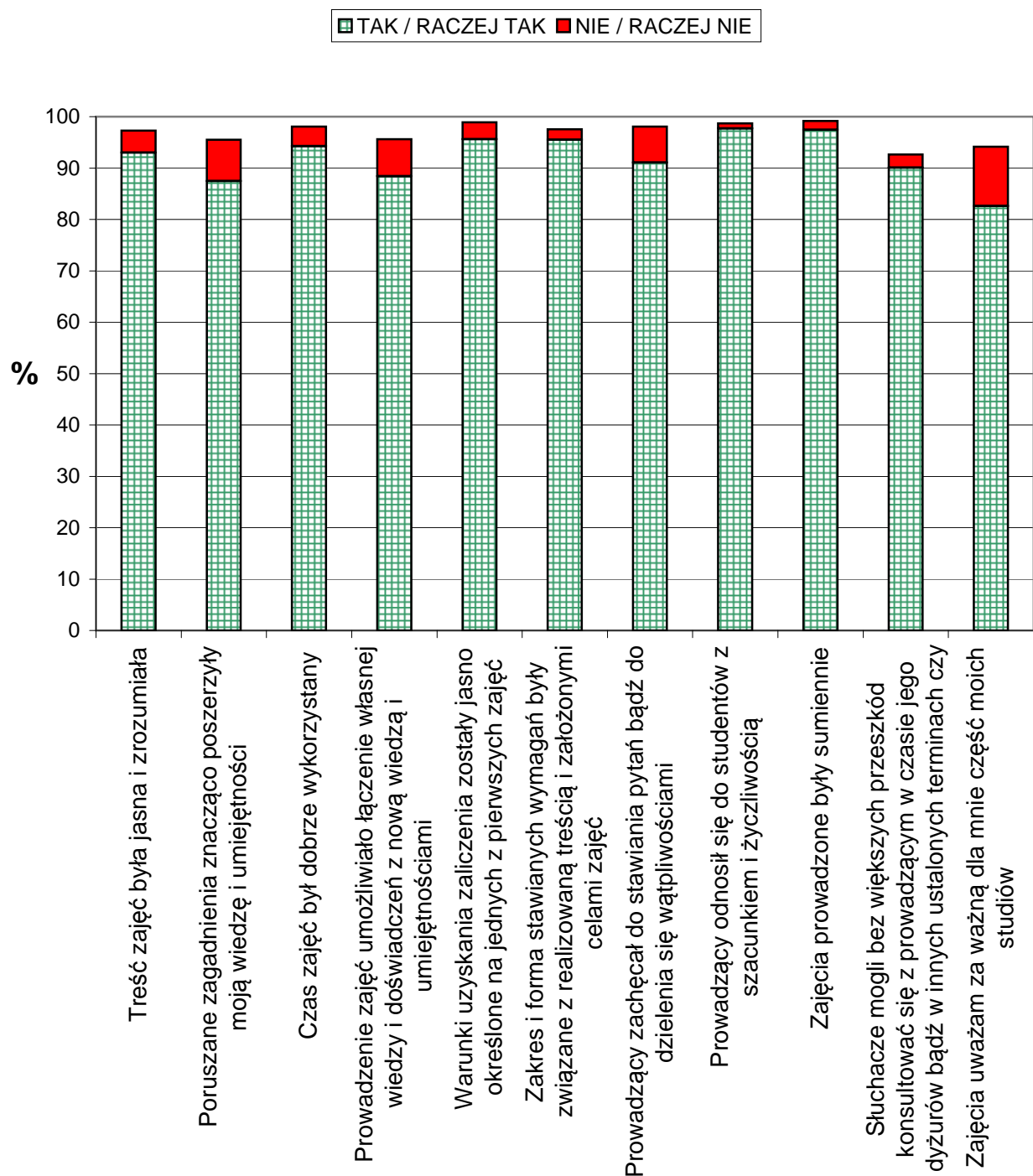
4.4. Zagrożenia dla doskonalenia procesu kształcenia

- a. stopniowe zmniejszanie się liczby studentów, jeżeli problemom, zwłaszcza sygnalizowane w punkcie 3b. nie poświęci się należytej uwagi.
- b. utrzymywanie się gorszego postrzegania przez studentów wykładów niż ćwiczeń.

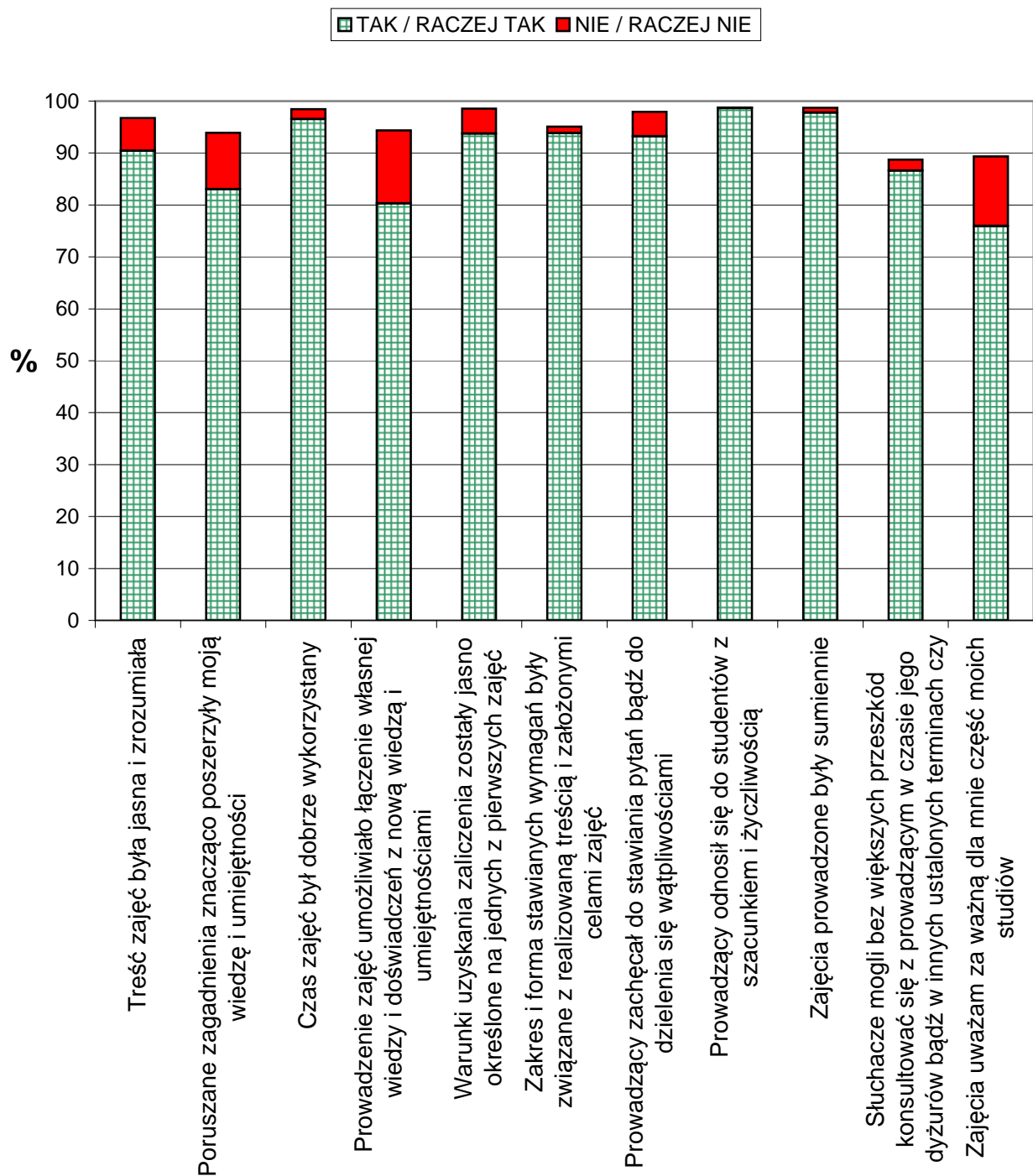
5. Propozycje działań zmierzających do podniesienia jakości kształcenia.

- 5.1. Utrzymanie zakresu ankietowania w roku akademickim 2013/14 przynajmniej na poziomie roku 2012/13, objęcie ankietowaniem w pierwszej kolejności tych nauczycieli akademickich, którzy nie byli oceniani w ciągu dwóch ostatnich lat.
- 5.2. Utrzymanie oceniania nauczycieli akademickich przez studentów w formie ankiet "papierowych", ze względu na wysoką jakość i wagę statystyczną otrzymywanych wyników.
- 5.3. Podjęcie przez władze dziekańskie działań zmierzających do skorygowania problemów zasygnalizowanych w analizie wyników ankiet.
- 5.4. Modyfikacja struktury hospitacji zajęć, objęcie w pierwszej kolejności hospitacjami zajęć prowadzonych przez tych nauczycieli akademickich, którzy nie byli hospitowani w ciągu ostatnich dwóch lat.

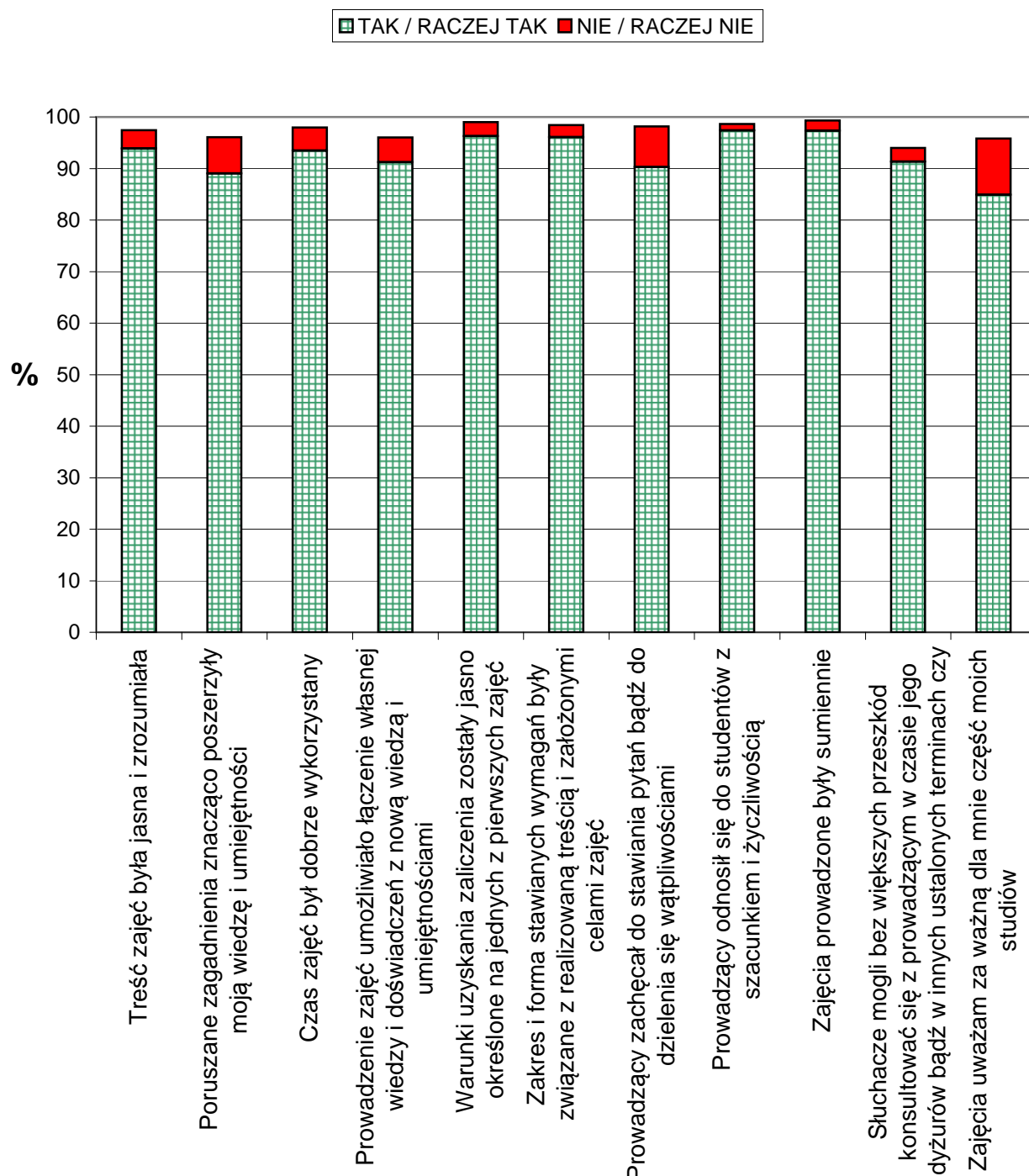
Dr hab. inż. Marek Kwiatkowski, prof. ndzw. UG
Przewodniczący WZZJK na Wydziale Chemii UG

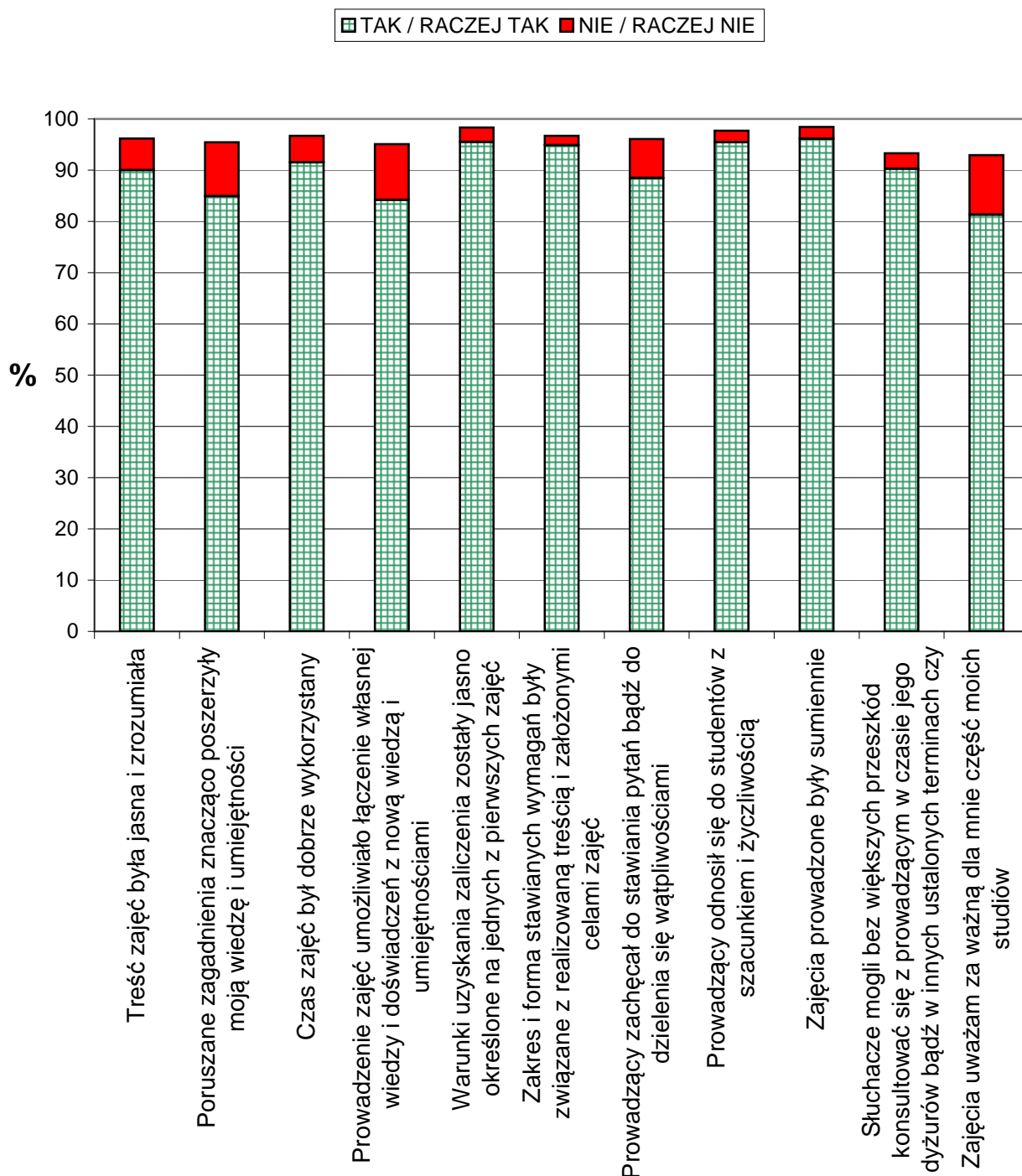
Rys. 1. Średnie wartości procentowe odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety w roku akademickim 2012/2013: ocena sumaryczna wykładów i ćwiczeń

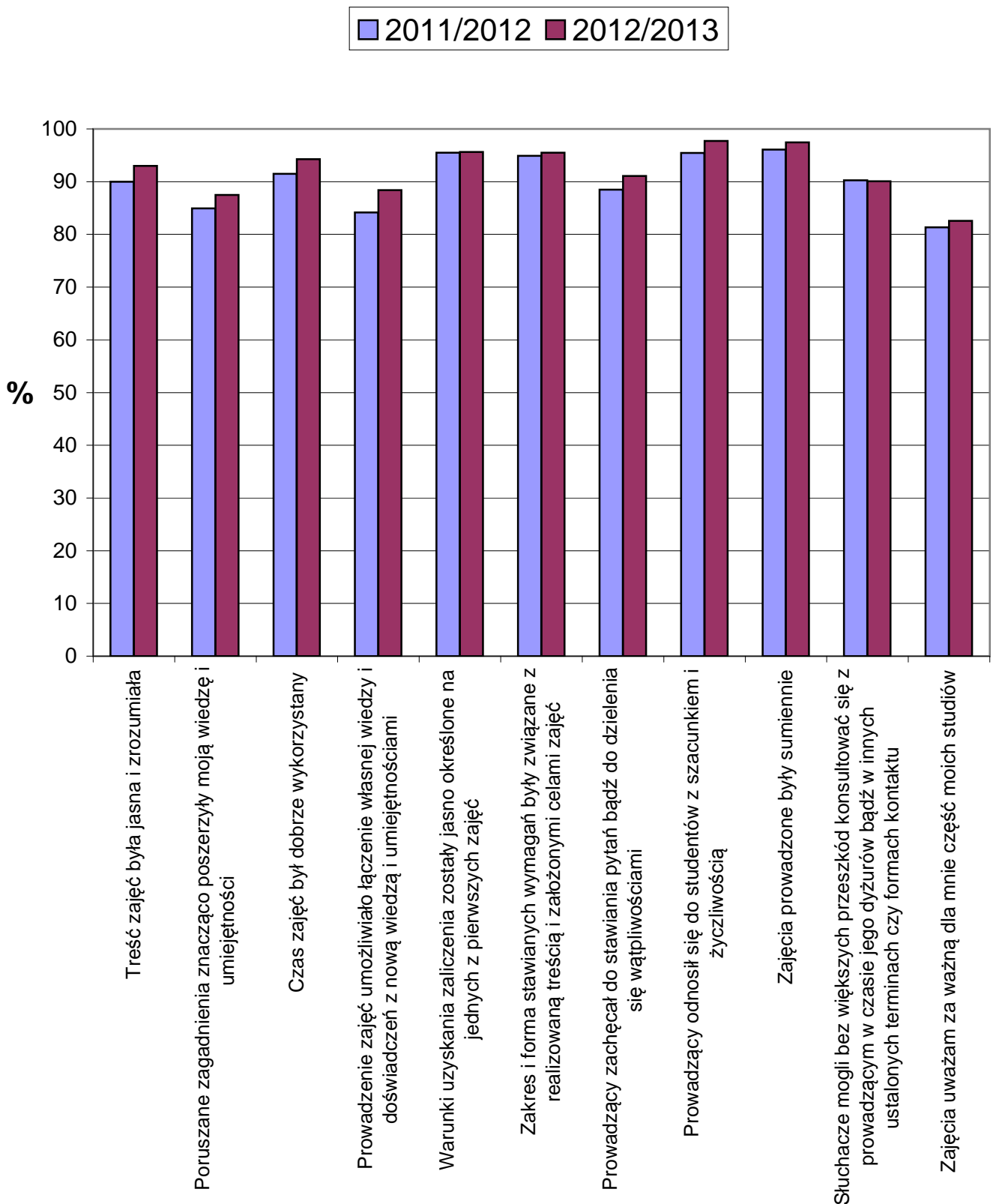
Rys. 2. Średnie wartości procentowe odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety w roku akademickim 2012/2013: ocena wykładów

Rys. 3. Średnie wartości procentowe odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety w roku akademickim 2012/2013: ocena ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych

Rys. 4. Średnie wartości procentowe odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety w roku akademickim 2011/2012: ocena sumaryczna wykładów i ćwiczeń

Rys. 5. Porównanie średnich wartości procentowych odpowiedzi TAK / RACZEJ TAK na poszczególne pytania ankiety w latach akademickich 2011/2012 oraz 2012/2013: ocena sumaryczna wykładów i ćwiczeń